

PALIATIVNÍ PÉČE V ONKOLOGII

Autor: **Patricie Koláčková**
Školitel: **MUDr. Karel Cwierтка, Ph.D.**
Onkologická klinika LF UP a FN Olomouc

Lékařská
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

ÚVOD

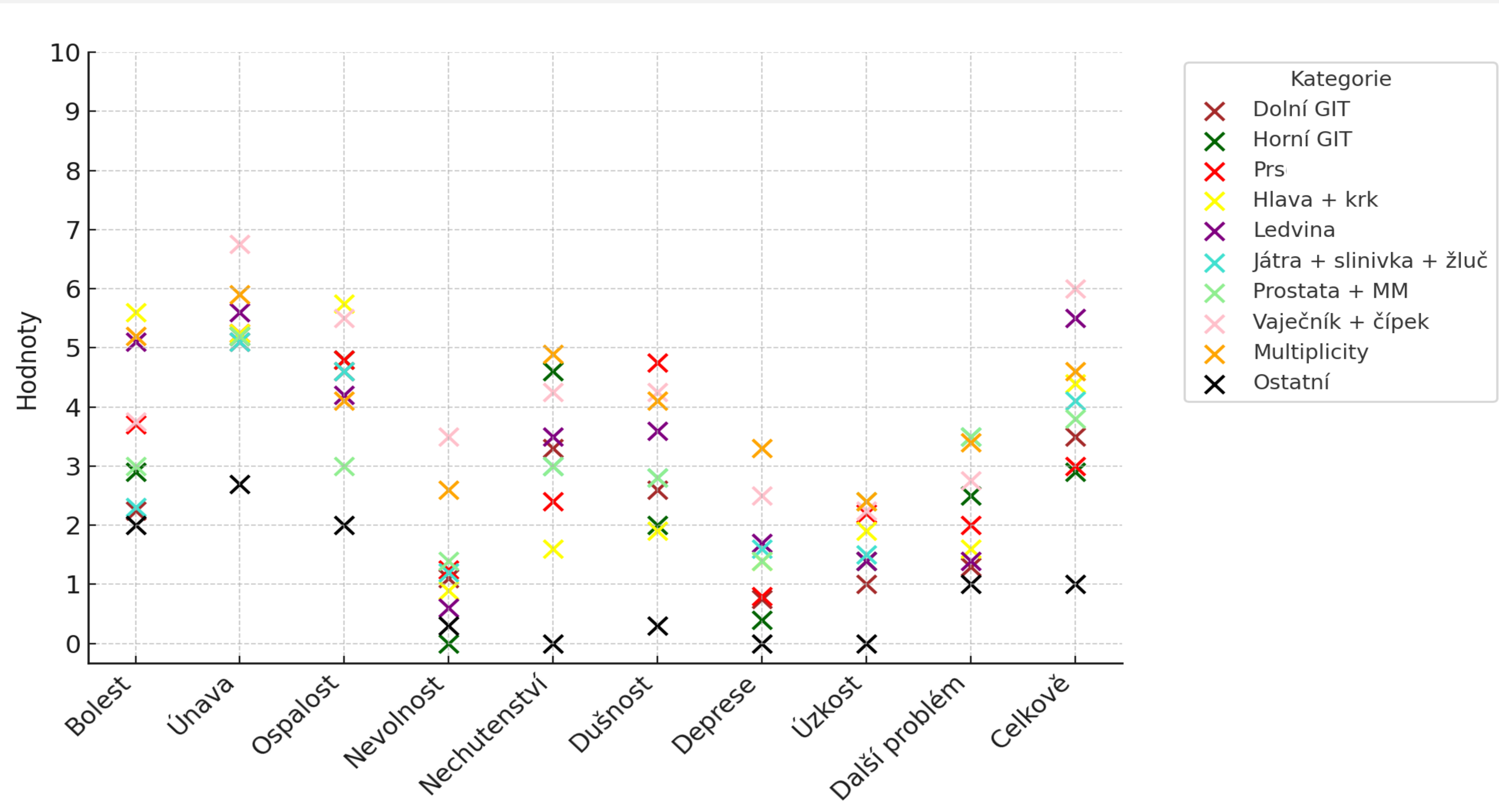
Paliativní péče je aktivní komplexní péče, která má zvyšovat kvalitu života pacienta a jeho rodiny, kteří čelí problémům spojených s život ohrožujícím onemocněním. Na Onkologické klinice FNOL je zajišťována působením paliativního týmu a paliativní ambulance. Paliativní tým (založený v roce 2019) poskytuje péči hospitalizovaným pacientům. Hlavním cílem paliativní ambulance (založená v roce 2021) je poskytování ambulantní paliativní péče.

CÍL

Zmapovat působení paliativní ambulance.

METODIKA

Retrospektivní popisná analýza souboru 71 onkologických pacientů, kteří byli po ukončení aktivní protinádorové terapie zařazeni do péče paliativní ambulance. Tito pacienti byli v období od 7.10.2024 do 15.2.2025 požádáni o vyplnění ESAS dotazníku, jehož cílem je komplexní zhodnocení symptomů.

Dolní GIT

18

Horní GIT

7

Prs

4

Hlava + krk

5

Ledvina

5

Játra + slinivka + žluč

12

Prostata + MM

5

Vaječník + čípek

4

Multiplicity

8

Ostatní

3

VÝSLEDKY

Analyzovaný soubor tvořilo 37 mužů a 34 žen s mediánem věku v době vyplnění dotazníku 77 let. Pacienti byli podle své diagnózy a její prognózy rozřazeni do 10 skupin. Do malignit dolního GITu byli zařazeni pacienti s nádorem v různých částech tlustého střeva, do malignit horního GITu pacienti s nádory jícnu, žaludku a tenkého střeva, do skupiny multiplicit byli zařazeni pacienti, kteří v době návštěv paliativní ambulance měli 2 a více aktivních malignit. Do kategorie ostatní byli zařazeni pacienti s melanomem kůže, chondrosarkomem femuru a s nádorem mozku. Jedním z nejčastějších fyzických symptomů, který pacientům snižuje kvalitu života je únava a to obvykle v hodnotě kolem 5,2. Skupina malignity prsu zde ovšem udává hodnotu 6,75 a skupina ostatních malignit hodnotu 2,7. Spolu s ní byla udávaná ospalost s průměrnou hodnotou 4,5. Bolest je většinou velmi dobře zvládána medikací (obvykle udávaná hodnota je 3,3). Pouze skupiny malignit hlavy + krku, ledviny a multiplicity udávaly vyšší hodnotu (průměrně 5,3). Ostatní fyzické symptomy jako dušnost nebo nevolnost se poté výrazněji manifestují podle typického chování malignity a míst růstu metastáz. Psychické symptomy jsou pacienty zvládány velmi dobře, a to především díky rodinnému zázemí a možné medikaci. 9 pacientů zemřelo v domácí péči, 3 byli předáni do kamenného hospice, 8 do péče mobilního hospice, 1 zemřel na akutním lůžku u 3 se nepodařilo zjistit další osud a zbylých 45 pokračuje v péči paliativní ambulance.

ZÁVĚR

Paliativní ambulance Onkologické kliniky FNOL poskytuje vysoce kvalitní komplexní péči pro pacienty v terminálním stádiu nemoci. Snaží se minimalizovat symptomy snižující kvalitu života a eliminovat jejich možné důsledky. S postupnou progresí jejich onemocnění seznamuje a připravuje pacienty a jejich blízké na možnou náročnou domácí péči s případnou pomocí mobilního hospice, případné umístění do kamenného hospice, ve snaze minimalizace nutnosti využití akutních lůžek.